

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 8.

Indult Bétsből, Pénteken, Július' 25-dikén, 1828.

B é t s.

Olly kegyetlen szélvész dühösköde itt a' mult Vasárnap, melly estveli kilentz óra tájban villámással és égi háborúval kezdődött, a' [mellyhez hasonlót 1807 óta ezen főváros lakosai nem értek. Ez itt több órákig tartván felette sok kárt tett, és nem tsak a' kerti fákat öszvetörte, a' meghagyottakat gyümölcseitől megfosztotta; hanem a' városban 's külső városokban a' házakban is tetemes károkat tett, leszórván sokakról fedeleiket, 's keményeiket. Ez a' dühös orkán annyival több szomorú eseteket okozott, mivel a' nép ezerenként szokott innen a' városból Innepi napokon a' mezőre 's falukra kijárni, hogy egész héti ülő foglalatosságai után magát a' járás-keles és múlatás által felderíthesse. A' kiket tehát ezek közül a' szélvész útjokban kapott, nem keveset szenvedtek, mivel annak ereje a' kotsikat is felforgatta, és az út mellett lévő nagy fákat vagy gyökerestől kitekerte vagy derékban ketté tördelte.

O l á h O r s z á g.

Bukarestből Jul. 7-dikén és 11-dikén költ tudósítások szerént, ott a' pestis napról napra tovább terjed. Az egészségre ügyelő tisztikar minden kigondolható eszközöket elővett, hogy azt elnyom-

hassa; az mindazáltal, minden kemény rendelések és szoros vigyázás mellett, már körül belől lévő vidékekre is kihatott. Sok helyeken kórházak állíttatván, azokba háromszáz familiánál többen zártak bé, és magában Bukarestben is szint ennyi familiák vagynak elzárva szoros vigyázat alatt. Ö Felségének az Orosz Tsászárnak világos parantsolatjára a' fővárosban minden törvényszék tartó házak bezárattak, és az is keményen megtiltatott, hogy akárminémű gyűlések vagy olyan szertartások essenek, a' hova az emberek többen öszve szoktak seregleni.

G ö r ö g O r s z á g.

Pórosz. Az Elölülő Május 31-kén kihirdettette az Országban, hogy Orosz Ország háborút izent a' Portának. De a' Görögök ebből semmi hiú reménységet ne végyenek magoknak Görög Ország jövőndő sorsa eránt; mivel az úgy fog maradni a' mint a' Londoni Jul. 6-diki Tractatusban megállíttatott. — Ugyan ezen hirdetésben az is megemlíttetett, hogy az Orosz Tsászár kész pénzbeli segedelmet adott az Ország sürgető szükségéire, 's hasonló segedelem várattatik az Anglus és Frantzia Udvaroktól.

P o r t u g a l l i a.

Lisbona Jun. 27-kén. A' mái Újság levél azt mondja, hogy Generális

P o v o a Jun. 24-kén hosszas kemény harcz után a' Pártosokat (az O p o r t o i - akat) megverte, és C o i m b r a n t u l néhány járásra vissza űzte. — Az Anglus Követ Lamb Úr igen hathatós és kemény előterjesztést adott be az Udvarnak az Anglus jussok fenntartásáért. Melyre egy Anglus Obersternek D o y l e Urnak elfogattatása adott alkalmatosságot. D o y l e Ur el volt árúlva, hogy az Oportói felkelt Katonasággal titkos egyetértésben van. Az Anglus Követ előterjesztésére D. M i g u e l azt felelte: „Ezt a' D o y l e t én magamra veszem, én fogok erről felelni“ — Azitt lévő Anglusok megkérték Lamb Urat, hogy Oberster D o y l e t haladék nélkül állíttassa törvény szék elébe, és ne engedje tömlötzben tartatni. Mivel azon törvények, a' mellyeknek színe alatt az Oberster elfogattatott, tsupán öt napi fogságot engednek meg. Most pedig a' törvények trutzára szinte egy hónapja, a' miolta D o y l e Ur, a' ki hajdan Portugallia mellett kész volt vérét ontani, titkos tömlötzben szenved. — Minden pillantatban azt várják, hogy Lamb Ur hajóra ül 's Lisbonát ide hagyja.

O p o r t o. Jun. 29-kén. A' Constitutionalis seregek Fő Hadi szállása O p o r t o és A v e i r a közt van. Az Angliából visszatért Generalisok Jun. 26-kán érkeztek meg, ugy mint Generalis S a l d a n h a, V i l l a f l o r, és P a l m e l l a Urak. Mind a' hárman egyszerre a' Hadisereghez utaztak. Itt maradt Generalis S t u b b s. — Jun. 24-kén a' Lisbonának nyomuló Előtsapat V o u g á b a vissza vonult. Hihetően gyengéknek érezték magokat a' D. M i g u e l Generálissával (P o v o á v a l), a' ki ellenek egész erejével kiment.

Több Frantzia és Anglus Ujságok egyezőleg írják, hogy a' Constitutio és Don P e d r o mellett felkelt Portugallusok

dolga igen rosszúl megy. Oportóban a' felállított katonai Kormányshék igen nagy zavarodásban vagyon; minthogy a' Constitutional sereg, mind a' mellett is, hogy igen jó hadi fekvése volt, a' V o u g a mellett keményen megverettetett. Az ütközet Jun. 28-dikán esett, a' hol a' Constitutiósok felette gyáva módon viselték magokat. Mert mihelyt az ellenség feléjük közelített, fegyvereiket elhánván megfutamodtak. Ennek következése a' lett, hogy Dom M i g u e l hadi serege, kivált a' lovasság rajtok ment 's közülök igen sokat vagy levágott vagy megsebesített. Ugyan ez nap Jun. 28-kán S t u b b s Generalis minden hadi népet öszveszedett Oportóban 's azokkal a' táborba sietett, hogy a' Constitutio védelmező seregnek segítségére lehessen; de azok már akkor széllyel verettek; 's megértvén S a l d a n h a Generálistól, hogy lehetetlen volna a' szaladókat már többé rendbe hozni; S t u b b s Generális is vissza fordult Oportóba.

Legújabb tudósítások szerint, mellyek Jun. 30-dikáról hozzánk érkeztek; azt a' parantsolatot adta ki ez nap S t u b b s Generális, ki azon városnak Kormányzója, hogy minden fegyverfogható nép azonnal öszvegyüljön: de már késő. A' mint írják: a' Don M i g u e l seregének előljáró tsapatjai már Oportóba be is mentek. — Egy igen jeles és próbált vitézt veszettek el a' Constitutio védelmezői a' feljebb leírt szerentsétlen ütközetben. Ez Gróf T a i p a Generális; a' ki legközelebb Londonból gőzhajón ment Oportóba. Midőn ez látta, melly gyáva félelem fogta el a' Dom P e d r o ügyét védelmezni kívánó sereget, haragjában szinte magán kívül volt és a' miatt elméjében is megháborodott. — Az Oportóban lakó Anglus familiák, kik ott számosan vagynak, mind a' kikötőhelyben lévő Anglus hajókra vették magokat.

B r a s i l i a.

Rio Janeiro. A' békesség Brasilia és Buenos-ayres közt nem akar meg készülni. Monte-Video bírásán nem tudnak az alkudozó Felek megegyezni. Fraser Ur (az Anglus Követség tagja Rio Janeiroban) el utazott a' tsata piatzra, hogy mind a' két részről való Generalisokkal személyesen beszélhessen. A' két ellenséges tábor Rio-Grande tartományjában fekszik. A' Tsászárnak több gyalog hadi népe van mint a' Buenos-ayresieknek: ellenben ezek erősebbek a' lovasságban.

A' Portugalliai váratlan dolgok híre nagy mozgásba hozta az egész Fő várost. A' Ministerek több ízben tanácsot tartottak a' Tsászár elölülése alatt. Még olyan formát is beszélnek, hogy Hadi sereg fog Portugalliába menni, mellyet maga a' Tsászár akar Európába vezérelni.

Rio Janeiro. Május 18-kán. Ez előtt harmadnappal érkezett meg ide Portugalliából egy Hajó, melly 44 nap alatt jött ide a' Douro vize torkolatjától. Ez hozta meg a' Tsászárnak a' Portugalliai dolgok híret. A' Tsászár felette meg boszszonkodott az Ötse magaviseletén, több ízben Kabinét gyűlést tartott, 's leánya jussainak feltartása eránt bizonyosan illendő eszközökhöz fog nyúlni. Ha háború nem volna Buenos-ayressel: könnyen megeshetnék, hogy Hadi sereg menne Európába. — A' Brasileiro Censor nevű Ujság levél Máj. 15 kén ezt írja „D. Miguel Infans a' Követek házáat eloszlatta. Az Oszlato-Végzésben újabbi Választásról beszél, talám a' Lamegoi Rendek választásáról. Marquis Ghaves-t a' határon várják, ő lesz Ország Fő Kommandirozója. A' D. Miguel követői ahoz vannak közel, hogy ötet határtalan Királyjá kiáltsák ki. Oh Canning! Canning!! —“

D é l i A m é r i k a.

Lima. Jan. 1-ső napján. Itt egy nagy Öszve esküvés fedeztetett fel, mellynek tzélja, eredete és kiterjedése a' nép előtt még nints tudva. Egyedül a' Bírák tudják, mi tzélből állottak öszve a' kétellenek: de hogy kinek (Bolivárnak-e', Godonak-e', vagy Santakruznak) a' barátjai szerzették, azt még nem tanulhatták ki. Mi tsak ennyit tudunk, hogy Karátson éjtszakáján számos Haramják (többnyire Indusok, kik a' mult háborúban mint Guerillák szolgáltak) hármával négyével a' városba belopodván a' főbb emberek házára rámenni, és iszonyú mészárlást akartak véghez vinni. Abban az esetben pedig, ha ezen gyilkos tzélt végre nem hajthatnák: az Indiai sereghez, melly egy Makhaka nevű Inka vezérsége alatt áll, szándékoztak futni. Bizonyosan meg gyilkoltattak volna a' Congressus minden tagjai és Lima útszáin vér folyt volna; ha ezen öszveesküvés jókor fel nem fedeztetett volna. Az Öszve esküdteket annyival könnyebben el lehetett fogdosni, mivel széllyel oszolva — hogy szembe ne tűnjenek — hármával négyével jöttek be a' városba. El fogták Vidaurret is és Ninavilkát, mint fejeit az öszveesküvésnek; kik között amaz mint a' Panamai Congressus híres Oratora emez (Oberster, 's született Indus) mint a' Fejérek engesztelhetetlen ellensége, esmeretes. Ninavilkát már egyszer mint pártost Bolívar is halálra ítélte; de később megkegyelmezett neki. A' több elfogott öszveesküdtek esmeretlen nevűek. — Egyébaránt a' közönséges vélekedés azt hiszi, hogy a' főbb Indusok mind tudták a' városban az Öszve esküvést, 's hogy annak tzélja az Indusok régikedves planumának kivitele az az minden Fejérek felmészárlása és egy Indus Or-

szág felállítása lett volna. Vidumet csak eszközül vették volna fel e' szerént magok közé, hogy tzeljokat segítse kivinni. De különben mihelyt a' kívánt véget el érik vala, ötet is kegyelem nélkül ki fogták volna végezni. Most tsendességben van a' város. Azt meg kell vallani, hogy ha a' Fő hatalmat az Indusok valaha kezekre keríthetik minden Európai származású lakosok oda lesznek. Mert ezekben most is meg van a' régi gyűlölség a' Fejérek ellen. Vidaurre igen bátornak mutatja magát a' fogóságban.

Mexiko Május 8-kán. Guatemala és San Salvador Megyékben kiütött a' Polgári háború. A' Guatemalai seregek minden érzést levetkezvén, pusztítanak 's gyujtanak minden felé és még az Aszszonyokat 's gyermekeket is megöldöklük. A' San Salvadori Generalis (a' ki a' Köz Társaság nevében vezérli ellenek a' sereget) Vasconcellos kihirdettette, hogy ha még egyszer ilyen iszonyúságokat követnek el a' Guatemalaiak, ő kéntelen lesz egy kirtó háborút kezdeni ellenek. — Mexikóban magában tsendesség van.

A' Spanyol Admirális Laborde hajóin (a' ki a' Columbia, Peru és Chili meghódítására ki van küldve) valami sárga hideg forma ragadó nyavaja uralkodik. Azon új segítség, mellyet Spanyol ország az Admirálisnak küldött, Május 24-kén még nem érkezett meg Havannába.

Spanyol Ország.

A' Király Jul. 2-kán Bilbaot elhagyta és Burgosba ment, 's Aug. 11-kére szándékozik Madridba vissza térni.

Frantzia Ország.

Stratford Canning Ur (a' Portánál volt Anglus Követ) vissza megy,

's útban van Corfu felé. Jul. 8-kán érkezett meg Kaléba (Calais)

A' Követek Háza Jul. 12-kén kihalgatta Generális Andreossyt, a' ki azon Esedező levelek foglalójáról tett jelentést, mellyek az Ország Nemzeti Örző-Seregének új rendbe való szedetése és a' Párisi Nemzeti Örző sereg helyreállításaeránt be nyújtattak. Generális Andreossy azt kívánta, hogy ezen két tárgyat illető Esedezőleveleket a' Ministerekhez kell által küldeni, hogy magokat ehez tartsák. Martignac Ur nem ellenzette ugyan, hogy az elsőt a' mi illeti egyenesen a' Ministerekhez küldjék; de a' másodikra nézve azt jegyzette meg, hogy mivel a' Királynak nyilván jussa van a' Párisi Nemzeti Örző sereg elosztására, és így a' Király, midőn azt eltörlötte, egyebet nem tett, hanem jussával élt: igen illetlen lenne e' dolgot sürgetni. Erre Constant Beniámin Ur azt felelte, hogy midőn a' Király előtt elvált Párisi Örző sereg magát kimentve tisztelet-hódolással járul a' Királyi székhöz: nem illetlen vissza állittatását kérni. Az Elölülő voksra botsátotta a' dolgot. A' jobb oldal mellette a' javallásnak, a' bal oldal ellene fel áll. A' többség kétségesnek látszik, végre a' voksok számba vétele által a' Martignac Ur javallása elfogadtatott. Az Elölülő nem hagyja beszélni Laborde Urat (a' Párisi Nemzeti Örző sereg hajdani Obersterét) azt adván okúl, hogy a' többség a' dolgot már eldöntötte. Erre lárma támad. Petou Ur így szólla: Ez hallatlan hatalmaskodás! Jobbról valaki: Rendet! kiáltott. Petou Ur: „Tirontjátok meg a' Rendet, néktek kell Rendet! kiáltani.“ — A' lárma mind inkább nevedik; végre olyan zavardás támad a' Gyűlésben, a' millyen még soha sem volt. A' Követek székeikből fel-

állván, kisebb nagyobb csoportban össze állottak 's tüzes beszédbe eredtek. Az Elölülő hijjában húzatta meg a' tsengetyűt. A' hármás zúgásban az együtt állók alig értették meg egymás szavait. Szinte egy óra tölt belé míg a' lárma le tsendesedett. — Ekkor újra elkezdődött az Ülés, más tsekélyebb tárgyak felől.

A' Fő Rendek Háza Jul. 14-kén az új Szabad nyomtatásról szolló törvényt 193 voksal 71 ellen elfogadta.

A' Neckar nevű Ujság levél, melyet a' régi Ministerek eltiltottak, ismét meg jelent. — Marseilleben a' himlőben nagyon halnak. A' mult Hónapban 775 Meghaltak közzül 438-an himlőben holtak meg.

Nagy Britannia.

London. Lord Stuart Jul. 8-kán a' Királynálaudentzián volt, és mint a' Frantzia Udvarhoz kinevezett új Követ kéz tsokolásra botsáttatott.

Melly véghetetlen nagy legyen Angliának esztendőnként való jövedelme, megtetszik az itt következőből:

A' közelebb mult fertály esztendei (April. 5-től Jul. 5-ig) jövedelme Angliának volt 12,564,726 font sterling; a' mi pengő pénzben többet tesz 123 millio forintnál. —

Az Angliai Banknak 30 milliom font sterlingel adós az Országló Szék. A' Bank másfelé való költsönözései 3 milliom f. st. téznek, t. i. zálogra adott a' Bank költsön mind öszve 2 milliomot, Házakra 's Épületekre 1 milliom f. sterlinget.

A' Clare Megyei (Irlandiában) választás Jul. 5-kén végződött. O'Connell Ur lett a' Képviselő; néki 2047 voksa volt, a' vetélkedőjének Minister Fitzgeraldnak 982.

Jul. 8-kán számos Esedező levelek nyújtattak bé az Alsó Házban. Egynek

ezek közzül, melly a' szeretsen rábszolgaság eltörléséért adatott bé, 24,000 ember írta alá nevét. — Hume Ur Taylor Robert nevében adott be egy Esedező levelet, a' ki Isten káromlásáért a' tömlöztben ül. A' Vallás némelly speculativus pontjai felett lehetetlen, hogy különböző emberek különbözőképpen ne gondolkozzanak, és valakit azért üldözni, tömlöztözni, nem a' mai időbe való. Foster Ur erre azt mondta: „Úgy kell az esedezőnek, miért ditsekedett azzal, hogy ő nem tsak Deista, hanem Atheista is. Nem kellett volna néki a' maga értelmét — az Ország törvényei ellenére — mások előtt hirdetni. Peel Ur úgy adta elő vélekedését, hogy az illyen dologban elébb szoros vizgálatot kellett tenni, minek előtte valakit tömlöztbe vetnének. Az Esedező levél be vétetett. — A' Kints Tár Cancellariususa egy törvény javallatot akar be adni az 1822-ki Pensions-Acte vissza állításáért. Az Ország szolgálatjában lévő személyek fizetése 21 milliom f. sterling. Ehez képest igen sok a' szolgálatban nem lévőké, azoké t. i. a' kik pensióból élnek, mert ez nevezetesen hatodfél milliomra megy. Ezen temérdek summa-pénz pótlásául 1822-ikben egy Végzés hozattatott, melly szerént az Udvar szolgálatjában lévő személyek esztendőnként bizonyos summát adjanak néminémű fundusául a' Pensio-tárának. De ezen Végzést két esztendővel azután a' Felső Ház kérésére eltörlötte az Alsó Ház. Most hát a' Kints Tár Cancellariususa ezen későbbi Végzést kívánja eltöröltetni, hogy az 1822-ki Pensions-Acte újra erőbe álljon. Ezen Javallat elfogadtatott.

Mikor O'Connell Urat Ennis városában a' Megye Képviselőjévé elválasztották, a' Sherifnek (Fő Bíró) egy Protestatiót adtak a' kezébe 58 Választók

nevében, melly is így következik: „Meggondolván, hogy Oconnel Dániel Romai Katholika Hiten van és így ha elválasztatik is, a' Parlamentben helye nints: tudtára adjuk Uraságodnak, hogy az Oconnel Dániel választása, mint törvénytelen meg fog semmisíttetni, 's ennél fogva azt kívánjuk, hogy Fitzgerald Vese y Urat hirdettesse ki elválasztott Képviseelőnek. A' Sherif mind a' két Candidatust hívatta, hogy ezen Protestatiot nekik meg mutassa. De Oconnel Ur nem jelent meg. A' Sherif (Tábla Bírálival elébb tanátsot tartván) azt ítélte, hogy Oconnel Ur választása törvényes, és ő Londonba úgy fogja azt megköldeni, mint törvényes választást. Ott a' Választást megsemmisíthetik, ha Oconnel Ur, mint Catholicus, a' szokott Esküvést nem akarná letenni.

A' Courier (Ministerialis Ujság) Jul. 10-kén írja „Oconnel Ur Dublinban tartja a' triumphust elválasztatásáért. A' Clarei Sherif tudósító-levele megjött, és holnap vagy holnap után az Alsó Háznak eleibe terjesztetik. A' levél így van „Ketten voltak a' Candidatusok Méltóságos Fitzgerald Vese y Protestáns és Oconnel Dániel Esq. Katholikus. Ez utóbbi midőn kinyilatkoztatná, hogy ő Katholikus ellene Protestatio adatott bé. Egyébaránt Oconnel Dániel Esq. a' voksok többségével törvényesen választatott követté, hogy Clare Megye képét viselje „A' Sherifnek nem kellett volna egyebet írni, hanem hogy ki légyen az elválasztatott. Most azomban okokat keres elő, 's hivatala határit által hágja. Azt mondja, hogy Oconnel Dániel törvényesen Követté választatott, de Katholikus. De ha törvényesen választatott: úgy a' Háznak el kellene esmerni a' Katholikus Képviseelőt. Hihetően vissza fogja ezen tudósító levelet az Alsó Ház Elölülője a' She-

rifnek küldeni, hogy tegyen rajta igazítást.“

Ujabb Tudósítások.

A' Portugalliai dolgokról egymástól igen különböző tudósítások vagynak a' legújabb Frantzia Újságokban, ahoz képest a' mint azoknak írói vagy a' Dom Pedro, vagy Dom Miguel részével tartóknak pártfogóji. Azok szerint igen nehéz a' dolgok menetelének igaz mibenlétét megtudni. Így p. o. egy levél melly Jun. 30-dikán költ Oportóból azt állítja, hogy a' Constitutio védelmezői koránt sintsenek olly rossz állapotban, mint azt a' Lisbonai levelek mindenfelé hírlelni igyeksenek. Az igaz, hogy a' Tábor és Oportó között nagy zavarodás esett, melly onnan vette eredetét, hogy Sandalha Gen. mintegy 30 ezer ember felfegyverkeztetésére megkívántató hadi szereket küldött a' táborhoz; de látván, hogy annak megőrzésére a' hadi seregek fele része is megkívántatnék, az által pedig, az ellenség közelítvén, nem volna tanátsos a' tábor erejét elvonni; ő a' hadi szereket Oportóba parantsolta vissza szállíttatni; mellynek látásán sokan megrémültek, azt vélvén, hogy a' tábor megveretett, és az magát Oportóba huzza vissza. Ugyan akkor azt írta a' nevezett Generális Oportóba, hogy ha neki az ellenség még tsak három napi időt enged; úgy azt nemtsak visszaverheti; hanem maga is megtámadhatja.

Magyar Ország.

Ő Tsász. Kir. Fő Hertzeg Aszszony-sága Mária Dorottya, Országunk Nádorának, Jó'sef Tsász. Kir. Fő Hertzegnek Hitvесе ezen h. 14-dikén hosszas távol léte után az Al-Csúthi kastélyba fiával Sándor Fő Hertzeggel szerentsésen megérkezett. A' Fő Hertzegné

Jul. 10-dikén érkezett Gréczbe, 's ott fényes pompával fogadtatott; 11-ikben pedig tovább folytatta útját Buda felé.

Sopronból Julius 15-kén 1828. Hell Nepomuk János Úrnak Tek. Ns. Sopron Vármegye' 38 esztendőig volt Fő-Orvosának halála után a' Sopron Vármegyei egyik Fő Orvosi Hivatal elüresülvén Ő Hertzegsége Nagy Méltóságú Hertzeg Eszterházy Miklós Úr Örökös Fő Ispányunk, Nemes Megyénk Fő Orvosává, T. N. Vass Vármegyének második Fő Orvosát Szalay Imre Urat ki nevezte, olly formán, hogy Szalay Imre Úr Sopronba tartsa lakását; Tek. Sándorffy János Fő Orvos Úr pedig, ki 1811-dik Esztendőben Ő Hertzegsége Örökös Fő Ispányunk által második Fő-Orvosnak ki neveztetett, és N. Vármegyénknek három Járásaiban, úgymint Alsó, és Felső Rábaközi 's a' Répcze-Mellyéki Járásokban Fő-Orvosi Hivatalát dítséretesen 's köz megeleléddel folytatta, 's fáradhatatlan igyekezetei által a' Köz-bizodalmat meg nyerte tovább is Csornán eddig volt Statioján meg maradjon.

Mivel azomban Ő Hertzegségének ezen levelében a' Megyebéli két Fő-Orvos Uraknak külömböztetések 's rangjok eránt semmi említés téve nintsen; tekintetben vévén a' Tek. Karok és Rendek, Tek. Sándorffy János Urnak 22 esztendőktől; és különösen mint Fő Orvos 17 esztendőktől fogva köz-megeleléddel, 's dítséretes buzgósággal folytatott hasznos szolgálatját, Ő Hertzegségének szándékát gondolták az által tellyesíteni, hogy Tekint. Sándorffy János Urat első; Szalay Imre Urat pedig második Fő-Orvosnak kinevezték.

Kalotsáról, az itt következő valóban igen elszomorító tudósítást olvas-

suk a' Pesti Magyar Ujságban: Siralmas hangon kesergi nagy baját most Kalotsa! ama szerentsétlen Kalotsa! mellynek két Fő lelki Pásztorai, Sajó partján, 's Moháts alatt, a' tsata-mezőn elveszének! — Kenyér, ruha, 's minden nélkül, nyomorognak boldogtalan lakosi. Ez előtt tizen nyoltz esztendővel, Juniusnak másodikán hamuvá lett Városunknak nagyobb része — Az éppen most mult esztendőben, lakosait kettős árvíz, tavasszal és aratás előtt mindenektől megfosztá. Im a' mái napon Julius 11-kén négyszáz és még több házakat a' rettenetes tűz megemésztett. Támadt ezen tűz dél előtt tizen egy óra tájban, Lang Úrnak házában, éppen a' nagy Vendégfogadó mellett; mi módon, nem tudatik, némelyek szerint gyujtogatók élesztették. — Legelőbb felfelé az első házat elborította, annakutánna a' nagy Vendégfogadóba harapodván, lejjebb terjedett a' tűz özőn; — Későbbben által tsapván az utszának tulsó részére, és nyil sebességgel a' nagy utzával határos ház sorokat, leginkább nap kelet felé, porrá tévén, mindent, mindent elemésztett! A' szélnek dühitől ragadtatva a' tűz szikrák, téli napkelet felé a' mellék' városba, terjesztették a' borzasztó Vulkán hatalmát, és itt is négy uszák porrá égtek. Segedelem nem volt, mert tsak nem mindnyájan mezei munkáik után lévén, a' Várostól távol voltak; ennél fogva gúnyájok, 's mindenök bent égett. — Desikeretlenek voltak az itt' valóknak is fáradozásai, hozzá járulván a' nagy szárazsághoz, a' házaknak közel létök, és a' szél. — Nagy ügyel bajjal tartatott meg az Uradalmi Tisztartóság ugyan tsak a' Tisztartó Urnak jeles gondoskodása által, ki is mérész szívvel a' lángok közzé rohanván, ortzáján sebet kapott. — Elégtek több tsinos házak, úgymint: a' Tisztartóság mellett a' patika, a' város háza, és az

egész sor, 'sa' t. — Sír itt a' szem; vérzik a' szív; zokog a' nagy fájdalom! Hát léznek az egész magyar hazában, nagy lelkű férjfiak 's Aszszonyságok, kik kegyes szemet vetnek a' szenvedő emberiség ügyére? kik nemes rész vétellel, gyámolítani fogják, e' nem sokára az éhen halással, küszködő szerentsétleneket? Ah talán léznek! és bár sokan legyenek!! —

H i r d e t é s.

A' P o r ú l k a p h a t ó S a v a n y ú -
v í z r ől.

Az úgy nevezett P e s d í t ő Á n g l u s -
p o r t (Aerated Soda powders) P u l v e -
r e s e f f e r v e s c e n t e s, most Bétsben
is található Meissl Urbán Egri szüle-
tésű hazánkfiának Angyal-Patikájában,
a' Belső városban: Am Hof Nro 323.
Ez éppen az, a' melly Angliában és Fran-
tzia Országban igen kedvessé lett, és S a -
v e r y, M o o r e, és D a v i d s o n által
Londonban készítettik, P e s d í t ő P o r név
alatt. Egy katulyátskában húsz tsmó por
van, mellyel ugyan ennyi jó nagy po-
hár savanyú vizet, a' mellette találtató
leírt mód szerént egy szempillantás alatt
lehet készíteni, mindenütt a' hol tsak
ivó víz találtatik. Ereje a' vizet vagy vi-
zes bort egyszerre felpesdíti, haboztatja,
és kellemetesen hívesít.

Minthogy az ember útra egy hónap-
ra valót is könnyen magával vihet, vagy
12 's több személyekre 's elegendőt a'
zsebjebe tehet, e' mellett sokképpen hasz-
navehető, mellyel a' vízzel elegyített
vagy megtzukrozott bornak, málnás-
magnádmézelt - tzitromos-, vagy naran-
tsos víznek igen kellemetes ízt adhatni,

és e' mellett az ára is igen illendő: ezt
a' Khémiai készítményt esztendő olta a'
Közönség igen megkedvellette; sőt itt
Bétsben több nagy hírű Orvosok bizo-
nyos esetekben rendelések szerént a' ve-
le élésnek kívánt jó következését tapasztal-
ták: reményli az alólírt, hogy Hír-
adását e' felől az Érdemes Közönség ked-
vesen fogja venni.

Ugyan az az erőszesz, melly a' Cham-
pagni bort felpesdíti és haboztatja, teszi
ezen pesdítő száraz pornak alkotó egyik
részét, egyesítve azon alakokkal, mel-
lyek a' Rohitsi, Borszéki, sőt minden
savanyú vizekben már felolvadva együtt
találtatnak.

A' ki ezen porokat reggel és estve
lefekvése előtt vízben béveszi, annak tur-
haosztató erejét fogja tapasztalni.

Vagyon egy katulyátskában húsz
tsomótska por; melly 20 nagy ivó po-
hár-vízhez van kiszabva. Vele bánása
módja mellette le van írva. Egy ilyen
katulyátskának az ára 48 kr. pengő
pénzben.

Minden tíz katulyátskára egy, min-
den százra pedig 15 szolgál ráadásul a'
Vevőknek.

M e i s s l U r b á n.
Bétsi Patikaáros az Angyalnál:
am Hof. Nro 323.

A' pénz folyamat Július' 14-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	93 3/16
Az 1820-béli sorsosok,	150 3/4
Az 1821-béli hasonlók,	121 11/16
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji,	45 5/8 for. keltek, mind Conv.
A' Bank - Aktziák keltek	1069 2/5 forin- ton Conv. Pénzben.